

Sygn. akt III AUa 1329/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Bogdan Świerk
Sędziowie:	SA Elżbieta Czaja SO del. do SA Krzysztof Kusz (spr.)
Protokolant: stażysta Katarzyna Sugier	

po rozpoznaniu w dniu 23 kwietnia 2014 r. w Lublinie

sprawy M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o odsetki

na skutek apelacji wnioskodawcy M. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 29 sierpnia 2013 r. sygn. akt VI U 319/13

oddala apelację.

III AUa 1329/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Radomiu oddalił m. in. odwołanie wnioskodawcy M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w R. z dnia 31 stycznia 2013r., którą to decyzją organ rentowy odmówił wypłaty odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia rentowego przyznanego skarżącemu decyzją z dnia 16 stycznia 2012r., uzasadniając to tym, że decyzja ta wykonywała wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 2 grudnia 2011r., sygn.. akt VI U 364/11, który wpłynął do pozwanego w dniu 20 grudnia 2011r. i pomimo tego, że nie był prawomocny został w dniu 16 stycznia 2012r. wzmiankowaną decyzją wykonany, po uprzednim rozliczeniu pobranego przez wnioskodawcę zasiłku dla bezrobotnych.

Z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych wynika, że skarżący w dniu 6 sierpnia 2010r. złożył wniosek o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres, które to świadczenie z tytułu częściowej niezdolności do pracy pobierał do 30 września 2010r., a organ rentowy decyzją z dnia 15 grudnia 2010r. odmówił

mu przyznania tego świadczenia, uzasadniając to tym, że zarówno lekarz orzecznik, jak i komisja lekarska ZUS nie uznała go za niezdolnego do pracy. Sąd Okręgowy w Radomiu wyrokiem z dnia 2 grudnia 2011r., sygn.. akt VI U 364/11, zmienił zaskarżoną decyzję (w/w) w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do okresowej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 października 2010r. do dnia 31 maja 2013r. Wyrok ten wpłynął do pozwanego w dniu 20 grudnia 2011r. i pomimo tego, że **nie był prawomocny** został przez pozwanego decyzją z dnia 16 stycznia 2012r. wykonany, po uprzednim rozliczeniu pobranego przez wnioskodawcę zasiłku dla bezrobotnych – pismo Powiatowego Urzędu Pracy w R. w tym przedmiocie, które stanowiło wyjaśnienie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie, wpłynęło do pozwanego w dniu 10 stycznia 2012r. Wpłata należności za zaległy okres nastąpiła 24 stycznia 2012r.

Dokonując rozważań prawnych Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego (ust. 1 a). Jeżeli w wyniku decyzji zostało ustalone prawo do świadczenia oraz jego wysokość, organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie określonym w ust. 1. (ust. 2). Jeżeli na podstawie przedstawionych środków dowodowych nie jest możliwe ustalenie prawa lub wysokości świadczenia, za datę wyjaśnienia ostatniej okoliczności, o której mowa w ust. 1, uważa się datę końcową dodatkowego terminu do przedstawienia niezbędnych dowodów, wyznaczonego przez organ rentowy, albo datę przedstawienia tych dowodów (ust. 3). Przy dokonywaniu wypłaty wynikającej z decyzji ponownie ustalającej prawo do świadczenia lub jego wysokość, ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 5 (ust. 4). Wpłata świadczenia wynikająca z decyzji, o której mowa w ust. 4, następuje w najbliższym terminie płatności świadczenia albo w następnym terminie płatności, jeżeli okres między datą wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji a najbliższym terminem płatności jest krótszy niż 30 dni (ust. 5).

Sąd Okręgowy podniósł, że wzmiankowany wyżej wyrok, jeszcze nie prawomocny, został wykonany przez organ rentowy przed upływem 30 dniowego terminu, który jeszcze nie zaczął biec z uwagi na zaskarżenie wyroku przez wnioskodawcę a wydana decyzja nie była decyzją zaliczkową. Organ rentowy nie miał możliwości wcześniejszego wydania decyzji z uwagi na toczące się postępowanie sądowe, mające na celu ustalenie czy wnioskodawca jest niezdolny do pracy. Ta okoliczność budziła w organie rentowym wątpliwości w związku z czym dopuszczona była opinia konsultanta a następnie ekspertyza Instytutu Medycyny Pracy. Również w toku postępowania sądowego niezbędne było przeprowadzenie dowodu z opinii biegłych. Wniosek o przeprowadzenie badań składał wnioskodawca już w odwołaniu. Wnioskodawca zgłaszał zarzuty do opinii i składał wnioski dowodowe co spowodowało konieczność przeprowadzenia dowodu z opinii nowych biegłych, bowiem wnioskodawca rozszerzał swoje żądanie, domagając się przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz przyznania renty na dłuższy okres. Kolejne wnioski dowodowe wnioskodawcy złożone na ostatniej rozprawie przed wydaniem wyroku zostały przez sąd oddalone. W tej sytuacji ostatnią wyjaśnioną okolicznością niezbędną do wydania decyzji przez organ rentowy był nieprawomocny wyrok sądu. Wyrok wraz z uzasadnieniem doręczony został organowi rentowemu 20 grudnia 2011 r. Decyzja o wypłacie wydana została w dniu 16 stycznia 2012 r. Nie można zatem w powyższych okolicznościach przypisać organowi rentowemu winy w nieustaleniu ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. W powołanym wyżej art.118 ust. 1a ustawy emerytalnej jest mowa o dniu wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. W niniejszej sprawie organ rentowy wykonał wyrok, który nie był jeszcze prawomocny, w terminie 30 dni od jego otrzymania wraz z uzasadnieniem.

W oparciu o powyższe Sąd I instancji uznał, że organ rentowy nie naruszył przepisów art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz.U. z 2009r. Nr 153,poz. 1227 ze zm.). Odwołanie wnioskodawca od zaskarżonej decyzji jako niezasadne podlegało zatem oddaleniu.

Apelację od punktu 1 powyższego wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu w części dotyczącej decyzji z dnia 31 stycznia 2013r. nr (...) -SE wywiódł M. K. wnosząc o jego zmianę przez wypłacenie mu odsetek z tytułu zwłoki, ewentualnie, jak należy się domyślać, o uchylenie wzmiankowanego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Wyrokowi w zaskarżonej części apelant zarzucił rażące naruszenie prawa (k. 100-102).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy prawidłowo zgromadził materiał dowodowy, dokonał jego właściwej oceny, nie przekraczając przysługujących mu w ramach art. 233 § 1 k.p.c. uprawnień. Dokonał również trafnej interpretacji zastosowanych przepisów prawa, czemu dał wyraz w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku sporządzonego zgodnie z wymogami art. 328 § 2 k.p.c. Granice swobodnej oceny dowodów może naruszyć tylko dowolna ocena zebranego materiału, brak wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów lub ich ocena sprzeczna z zasadami logicznego powiązania wniosków z ustalonym stanem faktycznym lub doświadczeniem życiowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1999 r., I PKN 361/99- OSNAPiUS 2001 r., nr 7, poz. 216). Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, zbiór orzecznictwa (...))

Sąd Apelacyjny w pełni podziela ustalenia faktyczne jak i wnioski prawnicze zawarte w motywach zaskarżonego wyroku. W tej sytuacji zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury nie zachodzi potrzeba ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98 – OSNAP i US 1999 r. nr 24, poz. 776).

Zgodnie z treścią art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 r. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.) jeżeli Zakład – w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych – nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu świadczenia lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Sąd I instancji trafnie uznał, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy brak jest podstaw do zasądzenia od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy odsetek za opóźnienie w wypłacie przedmiotowego świadczenia rentowego. Wydanie przez pozwanego przedmiotowej decyzji odmawiającej przyznania świadczenia uzasadnione było okolicznościami faktycznymi. Podstawą przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy, gdzie jedną z przesłanek prawa do tego świadczenia pozostaje niezdolność do pracy, jest stan zdrowia ubezpieczonego, a tym czasem w przypadku skarżącego ocena jego stanu zdrowia nie była jednoznaczna, o czym świadczy przebieg i zakres postępowania zarówno przed organem rentowym, jak i przed Sądem Okręgowym. W związku z powyższym organ rentowy dopuścił opinie lekarzy konsultantów a następnie wywołał ekspertyzę Instytutu Medycyny Pracy w Ł.. Również w toku postępowania sądowego niezbędne było przeprowadzenie dowodu z dodatkowej opinii biegłych, ponieważ wnioskodawca kwestionował opinię złożoną do akt sprawy i składał kolejne wnioski dowodowe. Skarżący rozszerzał swoje żądanie, domagając się przyznania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy oraz przyznania renty na dłuższy okres. Kolejne wnioski dowodowe wnioskodawcy złożone na ostatniej rozprawie przed wydaniem wyroku zostały przez Sąd oddalone. Należy podnieść, że wnioskodawca wielokrotnie wskazywał, że w jego ocenie największy wpływ na jego zdolność do pracy ma schorzenie oczu a w szczególności częste zapalenie błony naczyniowej

oczu (k. 187 akt VI U 364/11), a tym czasem to przede wszystkim biegły kardiolog zdecydował o uznaniu go za częściowo niezdolnego do pracy.

Zgodnie z treścią art. 118 ust.1 i ust. 1a ustawy o FUS organ rentowy ma 30-dniowy termin liczony od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji na wydanie decyzji w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości, przy czym za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności uważa się także wpływ do organu rentowego prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. Pozwany organ rentowy dotrzymał tego terminu skoro w ciągu 30 dni od otrzymania nieprawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 2 grudnia 2011r., tj. w dniu 16 stycznia 2012r. wydał decyzję przyznającą skarżącemu świadczenie za okres ustalony tym wyrokiem. Dlatego organ rentowy nie może być z tej przyczyny obciążony odpowiedzialnością z tytułu zwłoki skoro wypełnił swoje obowiązki.

Mając na uwadze powyższe należy uznać za trafne stanowisko Sądu I instancji, że w przedmiotowej sprawie nie można przyjąć, że ocena stanu zdrowia wnioskodawcy była jednoznaczna i niewątpliwa i że pozwany mógł w dniu 15 grudnia 2010r. wydać decyzję przyznającą wnioskodawcy świadczenie rentowe, brak jest zatem podstaw do zasądzenia od organu rentowego na rzecz skarżącego odsetek za opóźnienie w wypłacie przedmiotowego świadczenia.

Z tych zatem względów i z mocy art. 385 kpc Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.